

NOTA SPORT EN BEWEGEN 2013-2016

VERSTERKEN DOOR VERBINDEN

Versie gemeenteraad 20 december 2012

Inhoudsopgave

Voorwoord	- 3 -
1. Inleiding.....	- 4 -
2. Trends en ontwikkelingen	- 7 -
3. Beleidskaders	- 12 -
4. Beleidsprogramma's	- 14 -
5. Financiën	- 19 -
6. Planning en proces	- 20 -

Voorwoord

Voor u ligt de beleidsnota Sport en Bewegen 2013-2016 van de gemeente Nunspeet met de (onder)titel: "Versterken door verbinden".

Binnen alle uitdagingen waar de gemeenten zich voor geplaatst zien, wordt steeds duidelijker dat sporten en bewegen als middel steeds meer ingezet wordt omdat het bijdraagt aan het bereiken van onze gezondheids- en maatschappelijke doelstellingen. Een gezond verenigingsleven, met goed geëquipeerde besturen en goede en veilige (basis)voorzieningen kunnen enorm bijdragen aan een vitale gemeenschap op vele fronten.

Naar aanleiding van de door de raad geschetste kaders, in de startnotitie van december 2010, is deze nota ter hand genomen. Precies op tijd, want het nieuwe regeerakkoord en het provinciale beleid ondersteunen de doelstellingen en uitgangspunten van het gemeentelijk beleid en versterken elkaar. Dit wat betreft de rol van de gemeente in het *Versterken!*

Het is niet het idee van het gemeentebestuur om dat allemaal als gemeente (alleen) op te pakken. Het is, en niet alleen gezien de krimpende financiële mogelijkheden, essentieel dat het maatschappelijk middenveld, de inwoners zelf, de (sport)verenigingen en ook het bedrijfsleven kansen en mogelijkheden zien en dat wij elkaar gaan versterken. Meer doen met hetzelfde of misschien zelfs iets minder geld. De gemeente heeft hier vooral de *Verbindende* rol!

Nadat de beleidsnota is vastgesteld, wordt een aantal uitvoeringsprogramma's ter hand genomen die zullen leiden tot concrete (activiteiten)plannen. Sommige zelfs met de nodige spoed, als wij denken aan de revitalisering van de Wilsangh en de toekomstvisie voor de Brake.

Kortom, werk aan de winkel!

Met sportieve groet,

Edward van der Geest
Wethouder sport

1. Inleiding

Voor u ligt de nota 'Sport en bewegen 2013-2016', een nota waarin een aanzet wordt gegeven voor de koers van het sport- en beweegbeleid voor de periode 2013-2016 in de gemeente Nunspeet.

Deze nota heeft de ondertitel 'Versterken door verbinden' gekregen en vormt een rode draad in deze beleidsnota. De woordenwolk op de voorkant geeft inzicht in de positie van sporten en bewegen in onze (lokale) samenleving.

a. Versterken door verbindingen in vitale samenleving

Een eerste perspectief is de inzet van sporten en bewegen in een vitale en gezonde samenleving. Door binnen sport en bewegen constructieve inhoudelijke verbindingen te leggen ontstaat een versterkende samenleving die een positieve bijdrage biedt in de bekende maatschappelijke vraagstukken, zoals het tegengaan van overgewicht, stimuleren van beweging bij kinderen of participatie van kwetsbare groepen (ouderen, allochtonen of mensen met een beperking). Uiteraard zijn inwoners zelf verantwoordelijk voor het daadwerkelijk bewegen en sporten. De Nunspeetse sportverenigingen sluiten daarop aan door een verbindend sportaanbod te bieden. Vanuit een gemeentelijke subsidiërende en regisserende rol beschrijft deze nota beleidsuitgangspunten om deze versterkingen en verbindingen binnen dit thema 'sport als middel' te borgen.

b. Versterkende en verbindende sportaccommodaties

Een tweede perspectief heeft betrekking op versterkingen en verbindingen tussen 'sport als middel' en accommodaties. Om sport- en beweegactiviteiten mogelijk te maken is het noodzakelijk dat de gemeente voldoende, veilige en adequate sportaccommodaties biedt. Anders gezegd: sportaccommodaties zijn een middel om sport- en beweegdoelen te bereiken. Inhoudelijke versterkingen en verbindingen zijn denkbaar in (multifunctioneel) gebruik, beheer, onderhoud en exploitatie. Van oudsher vormen sportaccommodaties de basis van gemeentelijk sportbeleid, waarbij op specifieke onderdelen de sportverenigingen ook een rol en verantwoordelijkheid hebben. Deze nota beschrijft de beleidsuitgangspunten om invulling te geven aan 'versterkende en verbindende' sportaccommodaties.

c. Versterken door verbindingen in een netwerk

Een derde en laatste perspectief zijn de beleidsuitgangspunten op een versterkend en verbindend netwerk van sport en bewegen. Vanuit een faciliterende en regisserende rol kunnen samenwerkingen tussen sportverenigingen, onderwijsinstellingen, gemeente en aanverwante instellingen leiden tot een positieve bijdrage in de aanpak van 'sport als middel' en op het gebied van sportaccommodaties.

Status van de beleidsnota

In deze nota worden beleidsuitgangspunten vastgesteld (wat gaan wij doen?) die vervolgens als basis gelden voor de uitvoeringsprogramma's (hoe gaan wij het doen?). Aan de hand van deze uitvoeringsprogramma's wordt in activiteitenplannen duidelijkheid gegeven wanneer verschillende activiteiten gaan plaatsvinden. Een schematische weergave:

Totstandkoming van de beleidsnota

Deze beleidsnota is als volgt tot stand gekomen:

1. Evaluatienotitie 'Wat ons beweegt! Over sporten en bewegen in Nunspeet'
De evaluatienotitie 'Wat ons beweegt! Over sporten en bewegen in Nunspeet' heeft inzicht gegeven in het sport- en beweegbeleid van de gemeente Nunspeet. Deze notitie en de bespreking in de commissie Maatschappij en Middelen is gebruikt als input voor de startnotitie 'Sporten in Nunspeet' en deze beleidsnota.
2. Startnotitie 'Sporten in Nunspeet'
Op 2 december 2010 heeft het college en de gemeenteraad de kaders vastgesteld voor nieuw sport- en beweegbeleid in de gemeente Nunspeet. De commissie is, aan de hand van vier modellen, gevraagd naar de wijze waarop sport en beweging ingezet kan worden in de gemeente Nunspeet. In meerderheid is gekozen voor het zogenoemde integraal model, waarbij uitgegaan wordt van lokaal maatwerk (passend bij de aard en omvang van Nunspeet). **Integraliteit betekent in dit verband met name de koppeling tussen sport en andere beleidsterrein, waaronder welzijn, onderwijs en cultuur. Integraliteit heeft ook betrekking op het gelijktijdig vorm en inhoud geven van de verschillende aspecten van het sportbeleid, zijnde sportstimulering, sportaccommodaties en sportnetwerk.** Dit model komt tegemoet aan drie perspectieven zoals in de inleiding is weergegeven, met een synergie zoals later in deze beleidsnota tot uitdrukking komt.
3. Vragenlijst naar Nunspeetse sportverenigingen
In de aanloop naar de concretisering van de kaderstelling van het integrale model hebben alle Nunspeetse sportverenigingen een vragenlijst ontvangen met 25 vragen over onder meer ledenopbouw, subsidies en accommodatie. In totaal zijn 28 ingevulde vragenlijsten ontvangen die zijn benut bij het opstellen van deze beleidsnota.

4. Thema-avonden

In de laatste plaats hebben thema-avonden plaatsgevonden met (besturen van) sportverenigingen op verschillende onderdelen van het sportbeleid. Daarbij is de inhoud van deze beleidsnotitie getoetst bij de sportverenigingen.

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk zijn belangrijke trends en ontwikkelingen op het gebied van sporten en bewegen (landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal) beschreven. Daarbij wordt ook ingegaan op demografische gegevens en informatie over het sport- en beweeggedrag in de gemeente Nunspeet. In hoofdstuk drie vindt u nadere informatie over het beleidskader, waaronder het beschrijven van de missie, de visie en de ambities van sporten en bewegen in de gemeente Nunspeet in de komende jaren. In hoofdstuk vier worden drie beleidsprogramma's (sportaccommodaties, sportstimulering en sportnetwerk) gepresenteerd en afgesloten met de beleidsuitgangspunten en doelstellingen per beleidsprogramma. De financiën (weliswaar op hoofdlijnen) zijn in hoofdstuk vijf beschreven. De beleidsnota eindigt met een toelichting op het proces en de planning.

2. Trends en ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de landelijke, provinciale, regionale en lokale trends en ontwikkelingen op het gebied van sport en beweging in het kort geschetst.

Landelijke trends en ontwikkeling

Landelijke trends en provinciale en lokale ontwikkelingen zijn van invloed op het gedrag van sporters, op het functioneren van sportorganisaties en op het aanbod van sportvoorzieningen.

Regeerakkoord

In het onlangs gesloten regeerakkoord (november 2012) wordt sport expliciet genoemd. Daarbij is uitgesproken dat sport mensen bij elkaar brengt en waarbij sprake is van een groot maatschappelijk belang. Ook is specifiek aangegeven dat voldoende en veilig sport jonge en oude mensen fitter en gezonder houdt. Het akkoord gaat uit van een streven dat meer mensen kunnen sporten en bewegen in hun eigen omgeving. Daarbij spreekt het akkoord ook over een bevordering van voldoende ruimte voor sporten en bewegen bij de aanleg van nieuwe wijken. Tot slot streeft het regeerakkoord naar meer gymlessen in het primair onderwijs, waarvoor ook financiële middelen beschikbaar worden gesteld voor het budget van kwaliteitsverbetering van leraren en schoolleiders.

Landelijk sport- en beweegbeleid

Het kabinet heeft bewust gekozen om het sport- en beweegbeleid te combineren met gezondheidsbeleid en preventie. Het beleid is erop gericht ervoor te zorgen dat de gezonde keuze de makkelijke keuze wordt. Dit betekent dat er dichtbij en veilig in de buurt gesport moet kunnen worden. Daarom heeft dit kabinet in de Beleidsbrief Sport en Bewegen in Olympisch Perspectief en de landelijke nota gezondheidsbeleid Gezondheid dichtbij aangegeven te willen bijdragen aan een vraaggericht lokaal sport- en beweegaanbod en het stimuleren van meer lokaal maatwerk. Een van de maatregelen die hieruit voortvloeit, is dat er 2900 sportbuurtcoaches aan de slag gaan om er onder meer voor te zorgen dat meer mensen in hun nabije omgeving kunnen sporten.

Georganiseerde sport versus ongeorganiseerde sport

Van oudsher is de sport in Nederland onderverdeeld in sportbonden en sportverenigingen. Nog steeds is 50% van alle sporters lid van ten minste één sportvereniging. De sport dankt daarmee zijn maatschappelijke waarde en zijn betaalbaarheid voor een groot deel aan het feit dat deze sporters zelf betrokken zijn bij de vormgeving en totstandkoming van hun sport. Dat punt is heel veel waard en voldoende reden om de bestaande verenigingsstructuur te koesteren. 10 tot 14% van de Nederlandse bevolking is als vrijwilliger betrokken bij sport. Vanuit het perspectief van sportstimulering is het minder relevant of mensen sporten in de context van een vereniging of op ongeorganiseerde wijze: puur individueel, met een clubje vrienden of kennissen, of bij een commerciële sportschool. Dat mensen sporten, is vanuit gezondheidsperspectief belangrijker dan hoe zij sporten.

Provinciale trends en ontwikkelingen

De provincie wil met haar sportbeleid investeren in een gezond, vitaal en aantrekkelijk Gelderland. Meer sportende inwoners die een gezonde en actieve leefstijl op na houden. Ook wil de provincie eraan bijdragen van Gelderland een 'Sportland' te maken en sporttalenten de ruimte geven zich tot topsporter te ontwikkelen. Gelderland is aangesloten bij de Alliantie Olympisch Plan en moedigt zo de nationale olympische ambitie aan. Sport draagt bij aan de versterking van de ruimtelijke en economische kwaliteit. Dat heeft gunstige effecten op recreatie en toerisme en de vitaliteit van steden en regio's.

Gelderland Sportland (2009)

Op 11 november 2009 stelden Provinciale Staten het voorstel 'Gelderland Sportland, een wereld te winnen!' vast. Daarmee omarmde Gelderland een nieuwe ambitie voor breedte- en topsportbeleid, met als doel om sport en bewegen in Gelderland de komende jaren in de volle breedte op een hoger niveau te brengen. Deze doelstelling voor sport staat niet louter op zichzelf. Sport is immers ook een katalysator voor ontwikkelingen in tal van andere beleidsvelden: economie, toerisme, ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer en duurzaamheid.

Gelderland Sport!

In het vervolg op 'Gelderland Sportland: een wereld te winnen!' is onder de titel 'Gelderland Sportland: programma 2010–2016' de programmatische uitwerking van deze ambitie beschreven. Het programma bestaat uit een samenhangend en breed afgestemd pakket van sportinvesteringen en sportstimulerende maatregelen en activiteiten, die eraan bijdragen om van Gelderland een 'sportland' te maken. Het programmaplan is daartoe opgebouwd uit drie deelprogramma's:

1. Een algemeen deelprogramma onder de noemer 'sturing en regie', waarin de samenwerking en afbakening van Gelderland Sportland wordt uitgewerkt en de voortgang kan worden gemeten.
2. Een investeringsprogramma sport met als thema's: 'Sportinfrastructuur', 'Kennis & innovatie' en 'Sportevenementen en side-events'.
3. Een stimuleringsprogramma sport met als thema's: 'Vitale werknemers, vitale bedrijven', 'Actieve senioren' en 'Talenten-/topsportstimulering'.

Om de inzet in het kader van Gelderland Sportland van focus te voorzien en om versnippering van middelen te voorkomen, is gekozen voor een beperkt aantal van tien sporten: de Gelderse kernsporten. Hiervoor is in het programma op basis van criteria de eerste ring van vijf kernsporten bepaald. Dit zijn: atletiek (met ook hardlopen, joggen, Nordic Walking, wandelen), hippische sport (met ook dressuur/springen, endurance, recreatief rijden van bijvoorbeeld langeafstandsroutes), wielersport (met ook toerfietsen, mountainbiken, BMX), judo en volleybal. Dit is inclusief de paralympische varianten.

Regionale trends en ontwikkelingen

Hoewel het beleidsveld 'sport' geen deel uitmaakt van taken van het samenwerkingsverband Regio Noord-Veluwe vindt wel ambtelijke (en sinds kort bestuurlijke) afstemming plaats op dit beleidsveld tussen de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Oldebroek, Nunspeet, Putten (aangevuld met Hatten en Heerde). Een extra stimulans daarbij is het provinciale sportbeleid Gelderland Sport! en als katalysator om gezamenlijk met deze acht gemeenten vorm en inhoud te geven aan een regionale visieontwikkeling. Op dit moment wordt op basis van lokale bouwstenen, Care Valley Veluwe, regiocontract Noord-Veluwe, stadscontract Harderwijk en Gelderland Sport! een stip op de horizon gezet, om daarmee in groter verband sport en beweging naar een hoger niveau te tillen en zich, evenals de provincie, in te zetten voor een gezonde, vitale en aantrekkelijke regio.

Lokale trends en ontwikkelingen

Sport is een beleidsterrein dat vele andere raakt en met elkaar verbindt. Hierbij valt te denken aan jeugdbeleid, ouderenbeleid, gezondheidsbeleid, onderwijs, vrijwilligersbeleid, recreatie en speelruimtebeleid in het kader van bewegen. Dit zijn stuk voor stuk beleidsterreinen met hun eigen ontwikkelingen waarin men sport en bewegen kan gebruiken om kansen te benutten.

WMO (waaronder jeugd, ouderen, vrijwilligers)

Afgelopen jaar is de WMO beleidsnota 'Meedoen!' 2012-2015 vastgesteld. Overheid en samenleving hebben *samen* de taak om te zorgen voor de maatschappelijke ondersteuning. De nota is een kadernota waaronder verschillende uitvoeringsnota's (waaronder sociale samenhang en leefbaarheid, jeugd, ouderen en vrijwilligers) vallen. Een belangrijk uitgangspunt van deze beleidsnota is: minder overheid – meer samenleving.

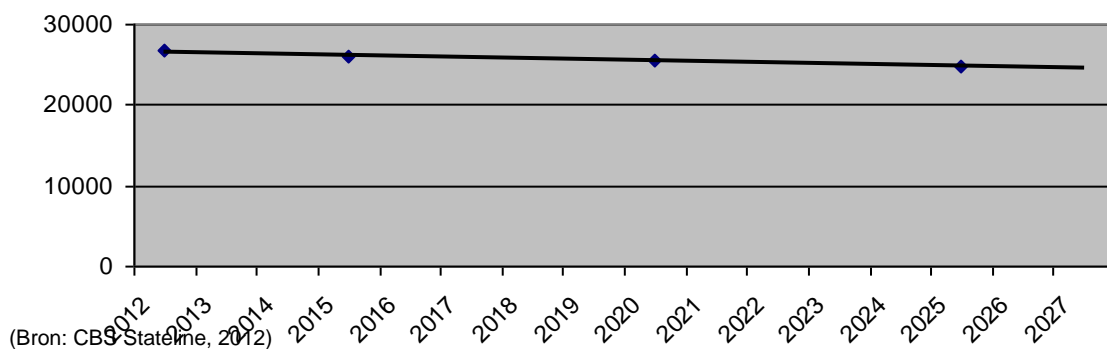
Onderwijs (waaronder impuls Brede School, sport en cultuur)

Binnen de gemeente Nunspeet is (in de afgelopen tien jaar) in toenemende mate aandacht geschonken aan sporten en bewegen. Aandachtsgebieden zijn daarbij het verzorgen van kwalitatief goed bewegingsonderwijs, (naschoolse) sportactiviteiten op schoolpleinen, een jaarlijkse schoolspordag voor alle kinderen van groepen 7 en 8 of samenwerking tussen onderwijs en sportverenigingen. Op dit moment maakt de gemeente gebruik van de impuls brede school, sport en cultuur op het ondersteunen van vakdocenten/groepsleerkrachten met als doel een impuls te geven aan (de kwaliteit van) bewegingsonderwijs, op de sportverenigingen in het ondersteunen van activiteiten aanbod en organisatie van sport- en stimuleringsactiviteiten. Zij proberen daarbij mogelijk verbindingen te leggen tussen onderwijs, sportverenigingen en jeugd- en jongerenwerk.

Demografische trends en ontwikkelingen

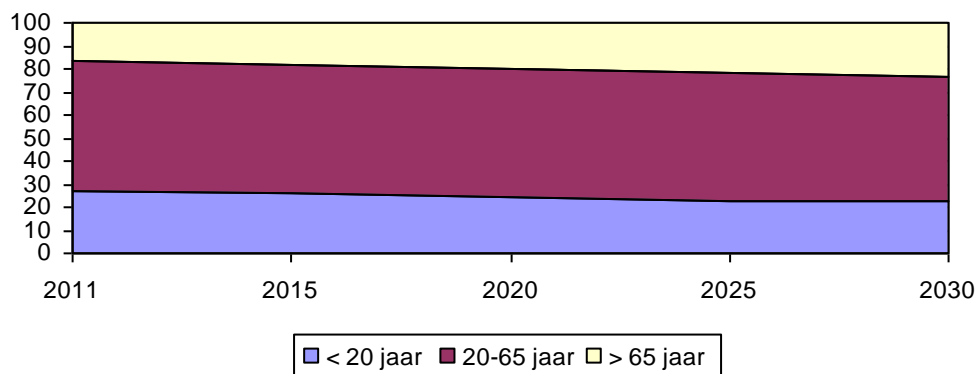
Demografische opbouw

Op 1 januari 2012 kende de gemeente Nunspeet 26.609 inwoners. De prognoses van de totale bevolking laat een lichte daling zien naar 24.300 inwoners in 2040.

Bevolkingsopbouw

Wordt er meer specifiek naar de bevolkingsopbouw gekeken, dan wordt duidelijk dat ook in de gemeente Nunspeet het effect van ontgroening en vergrijzing zichtbaar is. Dit betekent enerzijds een teruggang van het aantal kinderen/jongeren en anderzijds een toename van het aantal ouderen.

Lokaal perspectief

Vanuit het perspectief 'verbinden in een vitale samenleving' betekent dit dat ouderen een belangrijker doelgroep gaan vormen. Voor sportverenigingen en aanverwante maatschappelijke instellingen een taak om hun sportaanbod uit te breiden. Daarnaast zien wij, tegen de trend van ontgroening in, dat in de afgelopen jaren meer kinderen en jongeren lid van een sportvereniging zijn geworden. Deze sportstimuleringsactiviteiten van de afgelopen jaren hebben daar een belangrijk aandeel in en naar verwachting neemt de vraag naar voldoende, veilige en adequate sportaccommodaties toe.

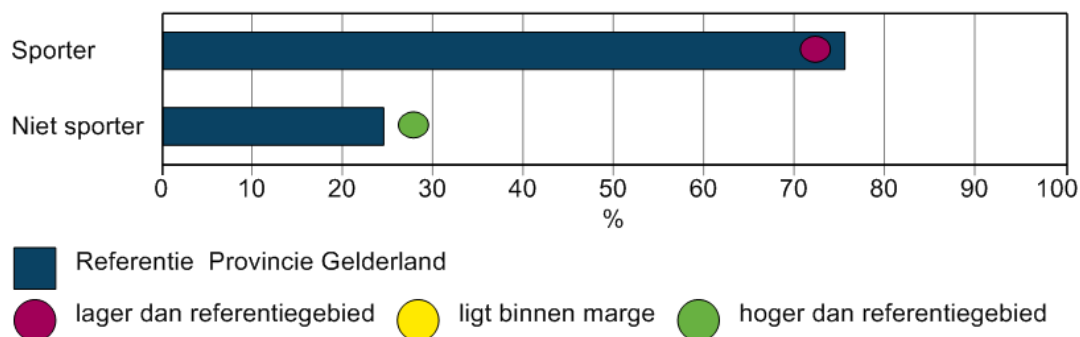
Sportieve trends en ontwikkelingen

Gelderse sportmonitor

In 2011 heeft de gemeente Nunspeet deelgenomen aan Gelderse Sportmonitor 2011. In 2011 is door Spectrum CMO Gelderland en de Gelderse Sport Federatie in opdracht van de provincie Gelderland een onderzoek uitgevoerd naar het sport- en beweeggedrag van de inwoners van Gelderland. Er hebben 34 gemeenten en 8547 Gelderlanders aan meegedaan. Naast sportgedrag is ook gekeken naar leefstijl, onder andere rookgedrag, alcoholgebruik en overgewicht.

Nunspeet Sportief

Bepaald volgens de normen van de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO). Sporters zijn personen die in de laatste twaalf maanden voor het onderzoek in totaal minstens twaalf keer gesport hebben.

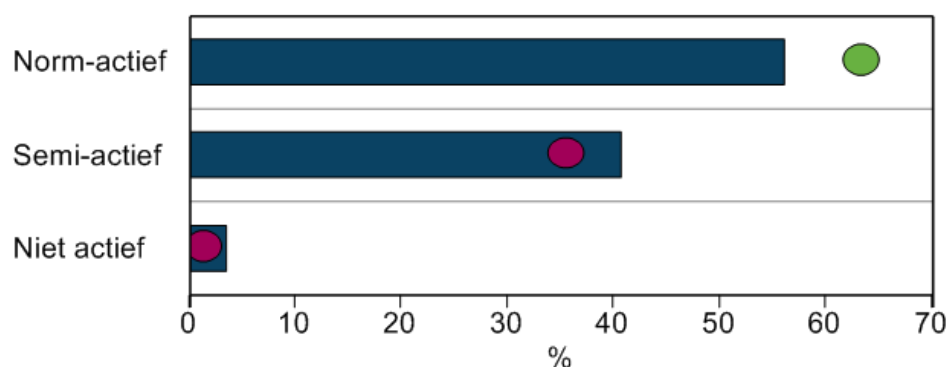

Sportfrequentie van sporters	
12-59 keer per jaar	22,8 %
60-119 keer per jaar	45,6 %
120 of meer keer per jaar	31,6 %

Lidmaatschap van sportvereniging	
Lidmaatschap	36,7 %

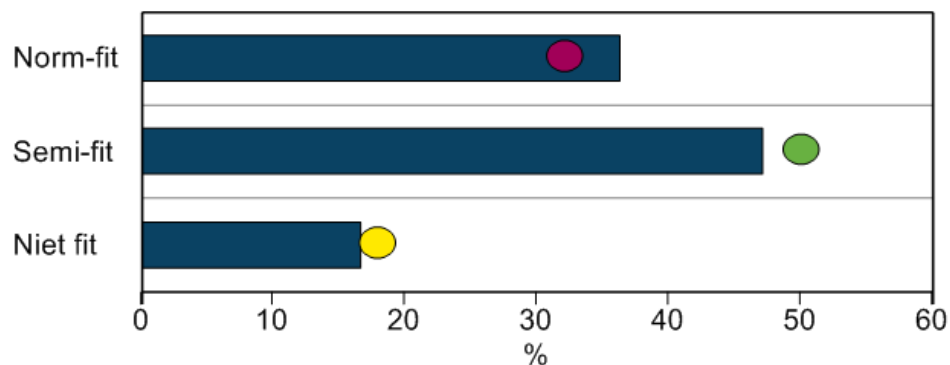
Nunspeet Beweegt

Voor het behoud van een goede gezondheid is het voor volwassenen gewenst om op ten minste vijf dagen per week 30 minuten matig intensieve lichaamsbeweging te hebben. Dit is zo vastgelegd in de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). Wie deze norm gezond bewegen haalt, wordt als normactief bestempeld. Degenen die matig intensief bewegen maar op < 5 dagen per week minstens 30 minuten matig intensief bewegen, worden semiactieve genoemd. Inactieven hebben op geen enkele dag per week 30 minuten matig intensieve beweging.

Fitnorm

Om een goede conditie van het hartvaatstelsel te bewerkstelligen is drie maal per week ten minste 20 minuten intensieve lichaamsbeweging nodig. Wie hieraan voldoet, haalt de fitnorm. Onderscheid wordt gemaakt tussen niet-fit (niet zwaar inspannend actief) en semifit (een of twee keer per week zwaar inspannend actief).

3. Beleidskaders

De overheid kent een aantal kwalitatieve kerntaken. Een van de taken is voldoende regels maken en beheren zodat de samenleving zichzelf kan redden. Een andere taak is het maken en beheren van openbare voorzieningen (waaronder sportvoorzieningen). Daarnaast kan de overheid bepaalde onderwerpen stimuleren door bijvoorbeeld het verstrekken van een subsidie. Tot slot heeft de overheid als taak zwakkeren te ondersteunen gericht op hun welzijn en zelfstandigheid.

Collegeprogramma 2010-2014

Voldoende en kwalitatief goede openbare sportvoorzieningen zijn, zoals gezegd, een belangrijk vereiste. In het collegeprogramma 2010-2014 is deze taak vastgelegd onder doelstelling 8.4 "Binnen onze gemeente zijn voldoende en kwalitatief goede sportaccommodaties aanwezig om te kunnen sporten en bewegen."

Daarnaast geeft het collegeprogramma onder 8.3 aan "dat inwoners van Nunspeet worden gestimuleerd om te sporten en te bewegen op een actieve, gezonde en verantwoorde wijze. Hierbij ligt het accent op het versterken door verbinden."

Een van de prioriteiten die onder doelstelling 8.3 en 8.4 worden genoemd, is het opstellen van nieuw sport- en beweegbeleid in de gemeente Nunspeet, dat nu voor u ligt onder de noemer 'versterken door verbinden'.

Missie

De gemeente wil door middel van sport zo veel mogelijk mensen bereiken. De missie geeft aan waar het sportbeleid voor staat en wil bereiken, waarbij flexibiliteit en dynamiek centraal staan. In het vorige hoofdstuk is inzicht gegeven in de landelijke, provinciale, regionale en lokale ontwikkelingen en waar kansen zijn voor nieuwe initiatieven. Hierbij ligt de nadruk op breedtesport om zo veel mogelijk mensen te kunnen laten sporten en/of bewegen.

Wij hanteren de volgende missie voor het sportbeleid:

Nunspeet is een vitale gemeente in een prachtige omgeving. Er is grote aandacht voor de sociale samenhang onder de bevolking en het eigene van de gemeente. De gemeente staat voor een sport- en beweegbeleid dat hierop aansluit en ruimte biedt aan elke Nunspeter die vanuit oogpunt van gezondheid, vorming en ontplooiing, verantwoorde wijze sport of beweegt, vanuit zijn en haar interesse en persoonlijke omstandigheden, in een bereikbare en geschikte omgeving.

Visie

Vanuit deze missie heeft de gemeente, aan de hand van het gekozen integraal model, de volgende visie op sport en bewegen:

Vanuit een basis van kwalitatief goede, gevarieerde en veilige sportaccommodaties willen wij, in een versterkende en verbindende (sport)omgeving met vitale sportverenigingen, dat zo veel mogelijk inwoners van de gemeente Nunspeet van jong tot oud sporten en bewegen op een actieve, gezonde en verantwoorde wijze.

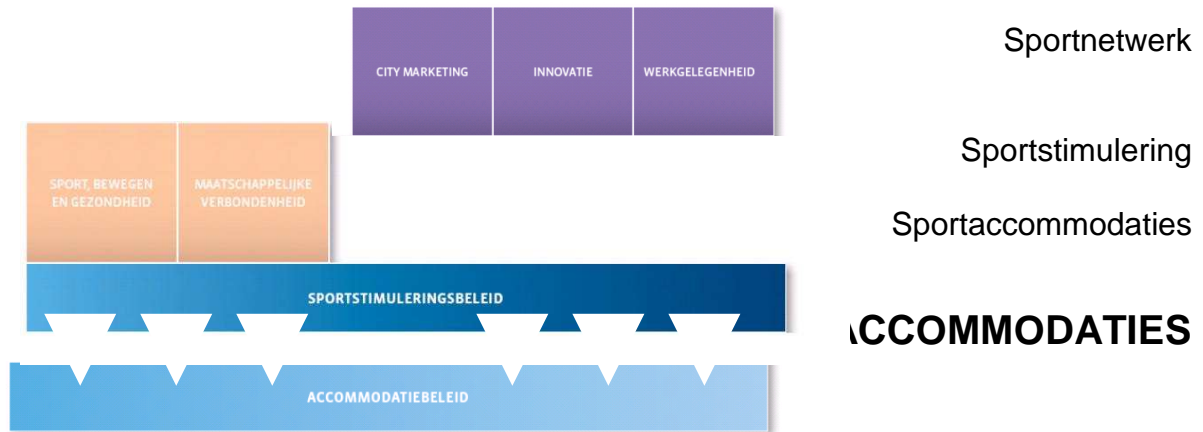
Ambities

Om tegemoet te komen aan het integraal model en uitwerking te geven aan de gepresenteerde visie zijn drie verschillende ambities (hierna: beleidsprogramma's) ontworpen:

Integraal model

Beleidsprogramma's

Sportaccommodaties

Binnen onze gemeente zijn voldoende, kwalitatief goede en gevarieerde sportaccommodaties aanwezig om te kunnen sporten en bewegen.

Sportstimulering

Zo veel mogelijk inwoners van de gemeente Nunspeet van jong tot oud sporten en bewegen op een actieve, gezonde en verantwoorde wijze.

Sportnetwerk

Binnen onze gemeente zijn vitale sportverenigingen aanwezig die samen met hun vrijwilligers op een verantwoorde manier beoefening van sport mogelijk maken en daarnaast maatschappelijk georiënteerd zijn.

4. Beleidsprogramma's

Als uitwerking van de missie, visie en ambities zijn drie beleidsprogramma's gepresenteerd die hieronder nader worden uitgewerkt. Per beleidsprogramma worden concrete doelstellingen aangegeven en worden beleidsuitgangspunten ter besluitvorming voorgelegd. De beleidsuitgangspunten en de doelstellingen gelden als randvoorwaarden voor het op te stellen uitvoeringsprogramma per beleidsprogramma met aandacht voor (gezamenlijke) verantwoordelijkheden.

Beleidsprogramma: sportaccommodaties

Sportaccommodaties vormen een belangrijk onderdeel van sportbeleid, omdat voor veel sporten een accommodatie nodig is om ze goed te kunnen beoefenen. Om sporten en bewegen in de gemeente mogelijk te maken en te stimuleren vindt de gemeente het dan ook belangrijk dat er in de gemeente voldoende sportaccommodaties zijn van goede kwaliteit die zo veel mogelijk multifunctioneel worden gebruikt.

Ambitie

Binnen onze gemeente zijn voldoende, kwalitatief goede en gevarieerde sportaccommodaties aanwezig om te kunnen sporten en bewegen.

Buitensportaccommodaties

Gemeentelijk eigendom

De gemeente is eigenaar van alle grond onder de buitensportaccommodaties (met uitzondering van het voetbalveld van VV Vierhouten en NTC Wiltsangh). Hierdoor is de gemeente ook juridisch eigenaar van de opstallen buitensport (door natrekking). Verenigingen betalen een huurbedrag die is geënt op basis van een huurprijs van een voetbalveld.

Beheer en onderhoud

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud 'binnen de lijnen'. Aan de hand van een meerjarenprogramma wordt de gemeentelijke taak voor beheer en onderhoud uitgevoerd en worden financiële middelen opgenomen in de begroting. Het onderhoud 'buiten de lijnen', waaronder het onderhoud aan de gebouwen, belijning en netten, valt onder de verantwoordelijkheid van de vereniging. Verenigingen ontvangen hiervoor geen financiële vergoeding of onderhoudssubsidie. Een uitzondering op deze verantwoordelijkheid is het beheer en onderhoud van de kunstgrasvelden. De gemeente heeft ervoor gekozen het dagelijks/wekelijks beheer en onderhoud 'binnen de lijnen' over te dragen aan de desbetreffende verenigingen.

Tarievenstelsel

De gemeente verhuurt de accommodaties op grond van een Nota Tarieven Sportaccommodaties 2005. Dit tarievenstelsel is gebaseerd op historisch gebaseerde afspraken. Voor de buitensportaccommodaties wordt een huurbedrag in rekening gebracht gebaseerd op de oppervlakte van één voetbalveld. Bij afwijkende oppervlaktes (bijvoorbeeld tennisvereniging of ponyclub) is er een afgeleid tarief dat gebaseerd is op de verhouding qua oppervlaktes. Daarbij is in het huurbedrag een gedeelte van de gemeentelijke onderhoudskosten verdisconteerd. Ten slotte wordt jaarlijks een index toegepast. Een uitzondering is het sportveld aan de Schoolweg. Deze accommodatie wordt incidenteel verhuurd (bijvoorbeeld Zomeravondcompetitie Nunspeet).

Binnensportaccommodaties

Gemeentelijk eigendom

Het eigendom van alle binnensportaccommodaties ligt bij de gemeente Nunspeet. Uitzondering hierop zijn de gymzalen van basisscholen (dokter A. Verschoorschool, Arend en Wingerd), zaal dorps huis De Wieken, Veluvine Nunspeet, tennishal van NTC Wiltsangh en de accommodaties voor de schietclubs. De exploitatie en het beheer van sportcomplex de Brake en sporthal De Feithenhof is uitbesteed aan Sportfondsen Nunspeet b.v.

Deze stichting huurt beide accommodaties van de gemeente Nunspeet tegen een overeengekomen huurprijs en ontvangt daartegenover een exploitatiebijdrage.

Beheer en onderhoud

Zowel het dagelijks als het groot onderhoud van de gemeentelijke binnensportaccommodaties valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. De gymzalen worden een keer per dag schoongemaakt. De sporthallen (Feithenhof en de Brake) worden twee keer per dag schoongemaakt in opdracht van stichting Sportfondsen Nunspeet B.V.

Tarievenstelsel

De gemeentelijke binnensportaccommodaties worden ingebruikgegeven aan sportverenigingen en particulieren. Voor deze ingebruikgeving heeft de gemeente een 'Reglement ingebruikgeving binnensportaccommodaties gemeente Nunspeet' vastgesteld. Jaarlijks stelt het college van burgemeester en wethouders de tarieven voor de binnensportaccommodatie vast.

Beleidsuitgangspunten:

1. Multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties voor de sport en het onderwijs is een belangrijk uitgangspunt bij beheer en exploitatie van huidige accommodaties en bij realisatie van nieuwe accommodaties.
2. Spreiding van sportaccommodaties en themagericht gebruik ("de juiste gebruiker in de juiste accommodatie") zijn basisprincipes bij de bepaling van het accommodatiebestand en de ingebruikgeving.
3. Voor een efficiënte bezetting van de binnensportaccommodaties wordt een bezettingsgraad van > 70% gehanteerd.
4. Harmonisatie van tarieven (binnensport/buitensport) wordt nagestreefd.
5. Voor de buitensportaccommodaties geldt dat een gemeentelijke bijdrage in investeringen (nieuwbouw, verbouw, renovatie) alleen wordt verstrekt aan als noodzakelijk geformuleerde onderdelen van de buitensportaccommodaties.
6. Harmonisatie van onderhoudsafspraken, eigendomssituaties en andere overeenkomsten (erfpacht, huurovereenkomsten) moet verder worden uitgewerkt.
7. Realisatie van buitensportaccommodaties is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de gemeente en de betrokken sportverenigingen.

Primaire doelstellingen

1. Opstellen uitvoeringsprogramma binnensportaccommodaties.
2. Opstellen uitvoeringsprogramma buitensportaccommodaties.

Aanverwante doelstellingen

1. Ontwikkelen van een deelverordening Sport voor het onderdeel investeringssubsidies.
2. Actualiseren van de nota Tarievenstelsel Sportaccommodatie 2006 met een streven naar uniformiteit.
3. Onderzoek uitvoeren naar het oprichten van een sportaccommodatiefonds.
4. Ontwikkelen van een toekomstvisie op het totale beheer en de exploitatie van de binnen- en buitensportaccommodaties binnen de gemeente Nunspeet.
5. Onderzoek uitvoeren naar de meerwaarde van regionale samenwerking.

Beleidsprogramma: Sportstimulering

Sport- en beweegstimulering zijn een tweede onderdeel van het integraal model. Deze paragraaf besteedt aandacht aan de uitgangspunten van de sport- en beweegstimulering.

Ambities

Zo veel mogelijk inwoners van de gemeente Nunspeet van jong tot oud sporten en bewegen op een actieve, gezonde en verantwoorde wijze.

Belang

De thema's Sportstimulering, Sport/Bewegen/Gezondheid en Maatschappelijk verbondenheid hangen sterk met elkaar samen. Sport stimuleert de maatschappelijke participatie. Velen zijn actief in de sport, zowel als actieve beoefenaar alsook als vrijwilliger. Sport brengt mensen bij elkaar en bevordert participatie en sociale integratie. De taak van de lokale overheid bestaat dan vooral uit het creëren van kansen voor die groepen waarvoor de drempels voor sportdeelname (te) hoog zijn. Denk bijvoorbeeld aan mensen met een fysieke of geestelijke beperking, een GGZ-achtergrond, ouderen, tieners et cetera. Gebrek aan participatie(mogelijkheden) kan leiden tot uitval, desintegratie, verzet en maatschappelijk isolement. Sport is een sociaal bindmiddel ten aanzien van alle bevolkingsgroepen, ook voor maatschappelijk zwakke en achtergestelde groepen.

Sport, bewegen en gezondheid

Via het stimuleren van verantwoorde sportbeoefening kan een gezonde levensstijl worden bevorderd en bewegingsarmoede worden tegengegaan. Sport en bewegen kunnen een bijdrage leveren aan het verminderen van specifieke gezondheidsaandoeningen, zowel preventief als curatief. Dat betekent dat meer mensen door sportbeoefening van hun specifieke aandoeningen zijn afgeholpen of dat mensen uit risicogroepen door het volgen van een sportprogramma verminderd te maken krijgen met gezondheidsaandoeningen. De aandoeningen waarop in dit verband wordt ingegaan, zijn overgewicht/obesitas, diabetes en hart- en vaatziekten. Bovendien is voor deze ziekten wetenschappelijk aangetoond dat sport een positief effect heeft op zowel de bestrijding als de voorkoming van deze ziekten.

In het kader van sport en gezondheid wordt de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) gehanteerd als uitgangspunt. De NNGB gaat uit van een half uur per dag matig intensief bewegen voor volwassenen en een uur voor kinderen. Naast het 'gebruikelijke' sporten/bewegen geldt hier ook het functioneel bewegen (bijvoorbeeld fietsen naar het werk en dergelijke). Naast de NNGB is er ook een FIT-norm die uitgaat van drie keer per week een uur intensief bewegen. Bij mensen die voldoen aan één van deze twee normen is er een positieve invloed op de gezondheid. Het beweegbeleid van de gemeente is er dan ook gericht dat zo veel mogelijk mensen voldoen aan (een van) deze twee normen.

Sport en onderwijs

Sport en bewegen is niet alleen leuk om te doen, het levert ook een belangrijke bijdrage aan de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling van jongeren. Jongeren die voldoende sporten en bewegen, groeien gezond op en voelen zich ook fit.

De gemeente Nunspeet gaat sport- en beweeginterventies gericht inzetten voor onder meer het terugdringen van overgewicht, dat bij de jeugd steeds verder toeneemt. Het doel hiervan is het realiseren van een groter en meer samenhangend en dekkend sport- en beweegaanbod voor de jeugd. Om dit te bereiken moet de relatie tussen sport en onderwijs worden versterkt. Een van de thema's is het realiseren van groter sportaanbod voor scholen door de sportsector. Sportverenigingen moeten in staat worden gesteld om een grotere rol te spelen in het bewegingsonderwijs en het voor-, tussen- en naschoolse (sport)aanbod. Het onderwijs legt het fundament voor een duurzame, gezonde en sportieve leefstijl - en daarmee een sportieve samenleving. Sport kan bovendien bijdragen aan het bereiken van verschillende onderwijsdoelstellingen: de ontwikkeling van verschillende fysieke, mentale en sociale competenties. Op school zijn alle kinderen en jongeren aanspreekbaar en kan optimaal gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden die de school heeft om jongeren te laten bewegen.

Beweegonderwijs

De kwaliteit van het beweegonderwijs speelt een belangrijke rol bij het (toekomstige) sport en beweeggedrag van de leerlingen.

Goed beweegonderwijs zorgt ervoor dat de leerlingen tijdens de les voldoende bewegen, motorische vaardigheden aanleren en dat ze worden gestimuleerd om ook buiten de lessen te gaan sporten/bewegen. Om kwalitatief goede beweeglessen te kunnen geven, is het van belang dat het door een vakleerkracht gebeurt.

Helaas is het (nog) niet vanzelfsprekend dat iedere basisschool in Nunspeet over een vakleerkracht beschikt. De gemeente Nunspeet gaat met het project combinatiefuncties onder andere de kwaliteit van het beweegonderwijs verbeteren door samen te werken met alle basisscholen. Daarbij wordt aan scholen die geen vakleerkracht hebben tijdelijke projectmatige ondersteuning aangeboden in de vorm van ondersteunen en begeleiden bij het geven van de beweeglessen. Bij scholen die wel een vakleerkracht hebben wordt met die vakleerkracht samengewerkt door de combinatiefunctionarissen. Het is in dit geval niet zo dat de combinatiefunctionaris de taak van de (vak)leerkracht gaat overnemen. Het is de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur om het belang van een vakleerkracht in te zien en een vakleerkracht aan te stellen. Hiervoor krijgt ieder schoolbestuur financiering van het Rijk.

Gezien de grote maatschappelijke meerwaarde van sport en bewegen vindt de gemeente het belangrijk om de sportdeelname actief te stimuleren. Samen met het (maatschappelijk) veld worden er gerichte programma's ontwikkeld en uitgevoerd. De gemeente voert hierbij een initiërende, stimulerende rol en heeft een regiefunctie bij de uitvoering.

Beleidsuitgangspunten

1. Het beleidsprogramma sportstimulering is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, sportverenigingen en maatschappelijke instellingen.
2. Vraag en aanbod moeten goed op elkaar zijn afgestemd met als uitgangspunten elkaar versterken door elkaar te verbinden (sport – onderwijs – welzijn)
3. Sport- en beweegstimulering primair richten op kinderen tot 12 jaar.
4. Specifieke aandacht schenken aan bepaalde doelgroepen: sporters met een beperking, jongeren 12 – 23 jaar (aansluiting jeugdbeleid), ouderen en minima).

Primaire doelstellingen

Opstellen van uitvoeringsprogramma sportstimulering.

Aanverwante doelstellingen

1. Ontwikkelen van deelverordening Sport (onderdeel structurele en incidentele sportstimuleringsubsidies).
2. Optimaliseren van impuls brede School, sport en cultuur.

Beleidsprogramma: sportnetwerk

In deze paragraaf gaan wij specifiek in op het laatste onderdeel van het integraal model, oftewel het sportnetwerk en de verenigingen binnen de gemeente Nunspeet.

Ambitie

Binnen onze gemeente zijn vitale sportverenigingen aanwezig die samen met hun vrijwilligers, op een verantwoorde manier beoefening van sport mogelijk maken en samen met kernpartners, vanuit eigen verantwoordelijkheden, vorm geven aan maatschappelijke oriëntatie, profilering en promotie.

Vitale sportverenigingen

In de uitvoering van het sportbeleid zijn sportverenigingen een belangrijke schakel. Het is dan ook van groot belang dat sprake is van vitale sportverenigingen. Het begrip 'vitale sportverenigingen' is dan ook niet een op zichzelf staande term: Een vitale sportvereniging is een sportvereniging met een gezonde bedrijfsvoering, die ook actief is als maatschappelijk ondernemer. Binnen een gezonde bedrijfsvoering is onder meer sprake van meerjarenbeleid, vraaggestuurd aanbod, en een duidelijk omschreven organisatiestructuur.

Daarnaast staat ook een vereniging als maatschappelijke ondernemer centraal, waarbij gekeken wordt naar de maatschappelijke positie en de mogelijkheden van samenwerking.

Maatschappelijk oriëntatie, promotie en profilering

Vanuit de missie van de gemeente Nunspeet gaan wij samen met partners uit het maatschappelijk middenveld of commercie (en vanuit eigen verantwoordelijkheden) aandacht schenken aan een maatschappelijke oriëntatie van sport in de gemeente Nunspeet en haar omgeving. Daarbij is het ook mogelijk specifieke aandacht te schenken aan promotie en profilering van sport en bewegen. Voorbeelden daarvan zijn themabijeenkomsten voor sportverenigingen, huldigingen, samenwerking met toerisme en kleinschalige evenementen die passen bij de aard en omvang van de gemeente Nunspeet.

FairPlay

Fair Play loopt als rode draad door alle sport- en beweegactiviteiten. FairPlay komt met name in beeld, wanneer sprake is van een competitieve sfeer. Het begrip kan op verschillende manier tot uiting komen:

- omgang met regels (spel- en gedrageregels);
- omgang met anderen (sportiviteit en respect);
- gelijkheid van kansen (gelijke kansen voor elke sporter).

Beleidsuitgangspunten beleidsprogramma sportnetwerk:

1. Sportverenigingen, gebruikers en niet-georganiseerde sporters moeten worden betrokken bij de beleidsontwikkeling, -voorbereiding en -uitvoering van het sportbeleid (interactief beleid).
2. Binnen het streven naar “de vitale sportvereniging” biedt de gemeente binnen de eigen verantwoordelijkheid van de verenigingen ondersteuning voor het versterken van de verenigingen (combifunctionarissen, kaderondersteuning, themabijeenkomsten).
3. Passend binnen de gemeente Nunspeet worden er verbindingen gezocht met maatschappelijke instellingen en bedrijven (sportprofilering en sportpromotie).
4. In samenwerking met de Nunspeetse sportverenigingen wordt nader vorm en inhoud gegeven aan FairPlay, waarbij de gemeente een ondersteunende rol inneemt.

Primaire doelstellingen

Opstellen van een uitvoeringsprogramma sportnetwerk.

Aanverwante doelstellingen

1. Actualiseren van de beleidsregel Subsidieverlening Sport 2005 (onderdeel subsidie sportevenementen).
2. Ontwikkelen van een sporttoeleidingskaart naar het Regionaal Olympisch Steunpunt in Harderwijk
3. Ontwikkelen van een Nunspeetse sportevenementenkalender in samenspraak met Nunspeetse sportverenigingen en (onderwijs)instellingen

5. Financiën

Subsidie

Sportsubsidies maken deel uit van de financiële middelen van het gemeentelijke sportbeleid. De gemeente Nunspeet heeft een deelverordening vastgesteld voor deze subsidies die de gemeente verstrekt aan sportverenigingen. Er zijn vijf verschillende sportsubsidies beschikbaar:

- subsidie voor jeugdleden;
- subsidie voor jeugdleden Club Extra;
- subsidie voor gehandicapte jeugdleden;
- subsidie voor andersoortige sportactiviteiten;
- investeringssubsidies.

Financieel inzicht

In onderstaande overzichten is opgenomen welke bedragen zijn opgenomen in de begroting 2013 voor de onderscheiden beleidsprogramma's (exclusief ambtelijke inzet). Voor het beleidsprogramma sportnetwerk (verenigingen, maatschappelijke oriëntatie, promotie en profilering) zijn de financiële middelen opgenomen in met name het beleidsprogramma sportstimulering.

De gemeentelijke begroting voor 2013 vormt het financiële kader voor de vier uitvoeringsprogramma's. Eventuele consequenties voor de begroting 2013 en volgende jaren worden als onderdeel van de uitvoeringsprogramma's in 2013 ter besluitvorming voorgelegd.

Beleidsprogramma Sportaccommodaties (binnensport)

Omschrijving	Begroting 2013
Exploitatie gemeentelijke gymzalen	25.330
Exploitatie SRC de Brake	111.565
Groot onderhoud SRC de Brake	194.300
Huur SRC de Brake	52.750
Inkomsten ingebruikgeving gem. gymzalen sport/onderwijs	67.014
<i>Kapitaallasten</i>	<i>233.470</i>

Beleidsprogramma Sportaccommodaties (buitensport)

Omschrijving	Begroting 2013
Onderhoud sportaccommodaties (derden)	43.260
Exploitatie van sportaccommodaties	104.350
Inkomsten huren en pachten	37.805
<i>Kapitaallasten</i>	<i>151.068</i>

Beleidsprogramma Sportstimulering

Omschrijving	Begroting 2013
Sportstimulering (o.a. Nunspeet Beweegt, KJS, Schoolsport)	32.030
Subsidies (eenmalig/jaarlijks)	47.740
<i>Kapitaallasten</i>	<i>1.263</i>

Beleidsuitgangspunten:

1. De gemeente Nunspeet ondersteunt alleen die initiatieven/activiteiten die passen binnen het geformuleerde gemeentelijke (sport)beleid.
2. De budgetten zoals opgenomen in de begroting 2013 dienen als randvoorwaarden voor de onderscheiden uitvoeringsprogramma's.
3. Financiële ondersteuning door de gemeente Nunspeet van activiteiten moet in alle gevallen ondersteunend zijn aan activiteiten van de sportverenigingen en andere initiatiefnemers.

6. Planning, proces en evaluatie

Planning

Van de vier uitvoeringsplannen wordt hoge prioriteit gegeven aan de uitvoeringsplannen binnensport en buitensport. Beide uitvoeringsplannen worden daarom in het eerste kwartaal van 2013 afgerond en ter besluitvorming voorgelegd. De uitvoeringsplannen sportstimulering en sportnetwerk worden in het tweede en derde kwartaal van 2013 vervaardigd.

Proces

Voor bespreking en toetsing van de beleidsuitgangspunten en de hoofdzaken van de beleidsnota Sport en Bewegen is overleg gevoerd met de betrokken verenigingen. Vergelijkbaar met de totstandkoming van de voorgaande notities Wat ons beweegt!? en de startnotitie Sport in Nunspeet is er daarom sprake van interactieve beleidsvorming.

Ook voor de uitvoeringsprogramma's die alle in 2013 worden vervaardigd, worden de verenigingen betrokken door themabijeenkomsten. Het draagvlak en de haalbaarheid van de uitvoeringsprogramma's worden hierdoor vergroot. Centraal binnen de uitvoeringsprogramma's staat de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente Nunspeet en de verenigingen, waarin het "versterken door verbinden" door deze wijze van werken wordt geborgd.

De uitvoeringsprogramma's kunnen worden beschouwd als bedrijfsvoeringsaspecten en worden, indien passend binnen de begroting van de gemeente Nunspeet, ter besluitvorming voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders en ter informatie voorgelegd aan de gemeenteraad van Nunspeet. Als er consequenties zijn voor de begroting, bijvoorbeeld bij intensivering van uitvoeringsprogramma's of bij investeringsaspecten, worden de uitvoeringsprogramma's of afgebakende onderdelen (separaat) ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Evaluatie

De nota Sport en bewegen 2013-2016 kent een tussenevaluatie in 2014 en wordt eind 2015 bij het opstellen van de nieuwe nota geëvalueerd. Daarnaast worden in de verschillende uitvoeringsprogramma's specifieke evaluatiemomenten opgenomen. Als voorbeeld: het uitvoeringsprogramma Sportstimulering kent een jaarlijks evaluatiemoment.